

การจัดการความรู้
Knowledge Management (KM)
ด้านวิชาการ
ปีการศึกษา 2557

เรื่อง “การใช้สื่อและสารสนเทศในการเรียนการสอน”

โดย
วิทยาลัยนวัตกรรมการสื่อสารสังคม
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การจัดการความรู้เรื่อง”การใช้สื่อและสารสนเทศในการเรียนการสอน”

เนื่องด้วยการเรียนรู้ในศตวรรษที่21 กระบวนการเรียนการสอนมีการเปลี่ยนแปลง โดยผู้เรียนจะเรียนด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ทันสมัย และสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้อย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ยังมีปัญหาที่สืบเนื่องมาจากจำนวนนักเรียนที่เพิ่มขึ้นต่อห้องเรียนจนทำให้วิธีการสอนแบบเดิมๆ ไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ สื่อที่แสดงมีขนาดใหญ่ไม่เพียงพอสำหรับ ผู้เรียนที่อยู่หลังห้อง ความจดจ่อกับผู้สอนถูกเบี่ยงเบนจากพฤติกรรมและสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนขนาดใหญ่ ผู้เรียนมีการนำเอาคอมพิวเตอร์เข้ามาสืบค้นความรู้ในชั้นเรียน และถามคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อาจารย์กำลังสอน หรือนำข้อมูลเหล่านั้นมาพูดคุย โดยที่อาจารย์ตอบไม่ได้ หรือไม่เคยรู้มาก่อน เมื่อเป็นเช่นนี้ อาจารย์จึงต้องพร้อมที่จะปรับตัวและพัฒนาตนเองให้เท่าทันเทคโนโลยีอยู่เสมอ และต้องมีความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาทักษะและวิทยาการให้ทันสมัย เพื่อให้เกิดการเรียนรู้เทคนิควิธีการเรียนการสอนแบบใหม่ๆ ที่มีประสิทธิภาพ ทำให้ได้เด็กมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่สังคมไทยและสังคมโลกต้องการ อีกทั้งทางวิทยาลัยฯได้ตระหนักถึงความสำคัญในการใช้สื่อต่างๆ รวมทั้งเทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพประสิทธิผลเพิ่มมากขึ้น จึงมีการแชร์ความรู้ในเรื่องของการใช้สื่อสมัยใหม่ โดยรวบรวมได้เป็นองค์ความรู้ของการใช้สื่อสารสนเทศในห้องเรียน โดยแบ่งออกเป็น 11 รูปแบบด้วยกัน ดังต่อไปนี้

1. Google Site

Google Sitesเป็น โปรแกรมออนไลน์ที่ทำให้การสร้างเว็บไซต์ให้ง่ายขึ้นเหมือนกับการแก้ไขเอกสาร ธรรมดาๆด้วย Google Sites สามารถรวบรวมความหลากหลายของข้อมูลในที่เดียว เช่น รวมวิดีโอ ปฏิทิน การนำเสนอ เอกสารหรือสิ่งที่แนบ และข้อความ อำนวยความสะดวกให้ร่วมกันดูหรือแก้ไขหน้าเว็บ จะเป็นกลุ่มเล็กๆ หรือทั้งองค์กร สื่อตัวนี้เหมาะที่จะนำมาใช้ในการเรียนการสอน เนื่องจากสามารถทำหน้าเว็บเพจของตัวเองอะไรก็ได้ขึ้นมา โดยเน้นที่ความง่าย มี app. ให้ใช้อย่างสะดวกโดยไม่จำเป็นต้องรู้เรื่อง html สามารถเผยแพร่ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ และเป็นความรู้ หรือบทเรียน อะไรอีกหลายๆอย่างได้ใน site ได้ มีพื้นที่ให้บริการเยอะถึง 100 เมกะไบต์ ต่อ site และ

สามารถทำในรูปแบบที่เราต้องการได้ มีรูปแบบ site คูเป็นแบบมาตรฐานของเว็บไซต์ทั่วไปพัฒนาได้ง่าย ปรับปรุงรูปแบบ ปรับแต่งข้อมูลแบบออนไลน์ และยังสามารถที่จะเก็บไฟล์ภาพ หรือไฟล์ชนิดต่างๆ ไว้ใน site ของเราได้ ทำ link ภายในและภายนอกของ site ได้ เหมาะแก่การตั้งค่าสำหรับการเข้าถึงและใช้ข้อมูลร่วมกันระหว่างอาจารย์และนิสิต นอกจากนี้ยังเป็นที่ยอมรับกับเครื่องมืออื่น ๆ ของ Google เพื่อให้คุณสามารถแบ่งปันวิดีโอภาพถ่ายงานนำเสนอและปฏิทิน โดยผู้ใช้งานซึ่งคืออาจารย์และนิสิตสามารถตั้งกระทู้หรือแสดงความคิดเห็นต่างๆได้ รวมทั้งสามารถส่งงานโดยมี time stamp ที่เป็นเวลาสากลทำให้การเช็คการตอบสนองหรือการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนได้อย่างดี

2. Facebook

เฟสบุคเป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ที่มีความสะดวกในการเรียนการสอน โดยเฉพาะการติดต่อสื่อสารระหว่างอาจารย์และนิสิต สามารถตั้งเป็นกลุ่มผู้เรียนในวิชาเดียวกันและถึงแม้ว่าอาจารย์บางท่านอาจไม่ยอมเพิ่มเพื่อน (Add Friend) กับนิสิตเพราะถือว่า Facebook เป็นพื้นที่ส่วนตัวก็ยังสามารถใช้กลุ่ม facebook ได้โดยไม่ต้องเพิ่มเพื่อน หากแต่ต้องมี admin คอยเชิญ (Invite) อาจารย์และเพื่อนนิสิตด้วยกันเข้ากลุ่มได้ สามารถใช้ในการอภิปรายเรื่องการเรียนการสอนในช่องตอบกลับ (Reply) หรือแม้กระทั่งการส่งงานเข้าไปในช่องทางนี้ และเนื่องจากสามารถเป็นโปรแกรมแอฟพลิเคชั่นในมือถือได้ จึงเป็นช่องทางที่ถือได้ว่ารวดเร็วมากในการติดต่อระหว่างกันในห้องเรียน และนิสิตส่วนใหญ่ในยุคปัจจุบันก็มีความคุ้นเคยและใช้แอฟพลิเคชั่นของ facebook ในชีวิตประจำวันอยู่แล้ว

3. A-Tutor

การสร้างระบบเรียนรู้แบบออนไลน์ (E-Learning) เป็นระบบตัวช่วยที่ใช้ง่าย สามารถแยกผู้ใช้งานเป็นสามส่วนคือส่วนผู้ดูแลระบบ ส่วนอาจารย์ และส่วนนักศึกษา นับเป็นระบบ LCMS ที่ได้รับความนิยมอยู่ในอันดับต้นๆ ส่วนมาก Tool ตัวนี้ได้รับความนิยมอยู่ในแวดวงการศึกษา เป็นระบบที่ใช้งานง่าย มีเครื่องมือพื้นฐานสำหรับผู้ดูแลระบบ ผู้สอน และ ผู้เรียน ซึ่งช่วยให้การจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนการสอนผ่านเว็บ เป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้สอนสามารถสร้างและปรับปรุงเนื้อหาชุดวิชาในรูปแบบของเว็บ (web-based content) เพื่อถ่ายทอดสู่ผู้เรียนได้โดยสะดวก และสามารถใช้

เครื่องมือช่วยในการจัดกิจกรรมอื่น ๆ เช่น การทดสอบแบบ ออนไลน์ การติดต่อสื่อสารระหว่างผู้สอน และผู้เรียนในชุดวิชานั้น รวมทั้งการติดตามพฤติกรรมของ ผู้เรียนในการเข้าเนื้อหาและทำกิจกรรม ภายในเว็บชุดวิชานั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. Line (Real Time)

ในการใช้สื่อโปรแกรม Line เหมาะสำหรับอาจารย์ที่มีคอมพิวเตอร์เป็นของตนเอง เนื่องจากต้อง เชื่อมระหว่างคอมพิวเตอร์กับโทรศัพท์ของตนเองเพื่อเปิดโปรแกรมดังกล่าว แต่ข้อดีคือ รวดเร็ว และสามารถโต้ตอบได้ในขณะที่มีการเรียนการสอน ณ ขณะเวลานั้นๆทันที หากนิสิตต้องการส่ง รูปภาพหรือวิดีโอ เพื่ออภิปรายในชั้นเรียน

5. E-Mail

เป็นช่องทางที่ใช้ติดต่อสื่อสารระหว่างอาจารย์และนิสิต เป็นลักษณะส่วนตัว ซึ่งโดยมาก คณาจารย์ในวิทยาลัยฯ จะใช้เป็นช่องทางเพื่อให้นิสิตส่งงาน ที่ไม่ได้มีความจุมากนัก เช่น โปรแกรม Word หรือ Excel แต่จะไม่เหมาะในการส่งข้อมูลลักษณะที่เป็นรูปภาพหรือไฟล์วิดีโอ เนื่องจากมีความจุที่มากเกินไป ทำให้ไม่สามารถส่งได้

6. Google Drive

Google Drive เป็นบริการจาก Google ที่ทำให้เราสามารถนำไฟล์ต่าง ๆ ไปฝากไว้ กับ Google ซึ่งทำให้เราสามารถใช้ไฟล์เหล่านั้นที่ไหนก็ได้ที่มีอินเทอร์เน็ต ไม่เพียงแค่ฝากไฟล์ได้ เท่านั้น อาจารย์และนิสิตยังสามารถแบ่งปันไฟล์กับคนที่ต้องการ และสามารถแก้ไขร่วมกันได้จาก อุปกรณ์ทุกประเภท การใช้สารสนเทศประเภทนี้มีข้อจำกัดในเรื่องความจุ ซึ่งได้แค่ 5 GB เท่านั้น

7. Window One Drive

OneDrive เป็นพื้นที่เก็บข้อมูลทางออนไลน์ฟรีที่มาพร้อมกับบัญชี Microsoft เหมือนกับฮาร์ด ไดรฟ์เสริมที่พร้อมใช้งานจากทุกอุปกรณ์ที่ใช้ โดยไม่จำเป็นต้องส่งไฟล์ทางอีเมลให้ตัวเองหรือพกพา

แฟลชไดรฟ์ USB ได้ทั่วทุกที่ (และเสี่ยงต่อการสูญหาย) ไม่ว่าจะอาจารย์และนิสิตจะอยู่บนแล็ปท็อป และทำงานกับงานนำเสนอของนิสิต ดูรูปถ่ายจากแท็บเล็ต หรือตรวจสอบรายการต่างๆบน โทรศัพท์ อีกทั้งยังสามารถเข้าถึงไฟล์ใน OneDrive การเริ่มต้นใช้งาน OneDrive เป็นเรื่องง่าย สามารถเพิ่มไฟล์บนพีซีไปยัง OneDrive ด้วยการคัดลอกไฟล์หรือย้ายจากพีซี เมื่อบันทึกไฟล์ใหม่ สามารถเลือกที่จะบันทึกไปยัง OneDrive ดังนั้นจึงสามารถเข้าใช้ได้จากทุกอุปกรณ์ และแบ่งปันกับคนอื่น ๆ และหากพีซี สามารถบันทึกสำเนารูปภาพในกล้องที่บันทึก โดยเฉพาะผู้ใช้ในสาขา ภาพยนตร์ ไปยัง OneDrive โดยอัตโนมัติ เพื่อให้มีข้อมูลสำรองอยู่เสมอ

8. Edmodo

เป็นสื่อสารสนเทศที่เป็นเครือข่ายสังคมออนไลน์สำหรับอาจารย์ นิสิต หรือสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา ที่มีระบบรักษาความปลอดภัย สามารถติดต่อสื่อสาร ทำงานร่วมกัน แบ่งปันเนื้อหา สามารถเข้าถึงแบบฝึกหัด/ ข้อสอบ โดยเป้าหมายสำคัญของ Edmodo คือ การใช้ประสิทธิภาพของเครือข่ายสังคมออนไลน์ เพื่อช่วยให้อาจารย์สามารถจัดการห้องเรียนและ จัดการนิสิตทุกคนได้ โดยก่อนที่นิสิตจะสร้างบัญชี Edmodo นั้นนิสิตจะต้องมีรหัสที่เรียกว่า Group Code ซึ่งเป็นเลข 6 หลัก จากอาจารย์ นิสิตมีรหัสดังกล่าวแล้ว จะสามารถเข้าเว็บ Edmodo.com ได้ และคลิกปุ่ม I'm student จากนั้นนิสิตจะสามารถป้อนรหัส Group Code ที่อาจารย์กำหนดให้ แล้วกรอกข้อมูลการสมัครให้ครบถ้วน แล้วคลิกปุ่ม Sign up โดยระบบนี้ไม่มีค่าใช้จ่าย แจกฟรี สำหรับ อาจารย์ และสถานศึกษา แต่เนื่องจากระบบนี้ค่อนข้างซับซ้อน ต้องมีการศึกษาที่ค่อนข้าง ละเอียด จึงยังไม่ค่อยแพร่หลายนัก จะมีอาจารย์แค่ 1 เปอร์เซ็นต์ในวิทยาลัยฯที่ใช้ระบบนี้

9. ห้องสมุดภาพยนตร์ ของวิทยาลัยฯ

ในส่วนนี้ อาจารย์ภาพยนตร์ร่วมกับหน่วยบริการวิชาการของวิทยาลัยฯ ได้ทำการรวบรวมหนังที่ ควรดู เป็นจำนวน 77 เรื่อง เพื่อนิสิตสามารถนำมายืมเพื่อการศึกษาได้ตลอดเวลา และอาจารย์ใน ทุกสาขาสามารถยืมออกไปใช้ในการเรียนการสอนได้ด้วย

10. คลังรวบรวม thesis ของนิสิตวิทยาลัยฯ

เป็นการเก็บรวบรวมสื่อ Thesis ของนิสิตทั้ง 9 สาขา 3 หลักสูตร อยู่ในหน่วยบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นคลังความรู้ในอีกรูปแบบหนึ่ง เก็บเป็นหมวดหมู่สำหรับผู้ที่ต้องการค้นหาในเรื่องนั้นๆ และเช่นเดียวกัน หากอาจารย์ประจำวิชาใดต้องการใช้เป็นตัวอย่างในการเรียนการสอนสามารถมาได้ที่คลังหน่วยนี้

รายชื่อคณะผู้จัดทำองค์ความรู้ด้านการบริหาร

1	ผศ.นพดล อินทร์จันทร์	ผู้อำนวยการสถาบันวัฒนธรรมและศิลปะ/อาจารย์
2	อ.ปรวัน แพทยานนท์	รองคณบดีฝ่ายวิชาการ
3	อ.ศรียัฐ ภัคดีธมชิต	รองคณบดีฝ่ายบริหาร
4	อ.เสาวลักษณ์ พันธบุตร.	รองคณบดีฝ่ายประกันคุณภาพการศึกษา
5	อ.ปรัชญา เปี่ยมการุณ.	รองคณบดีฝ่ายพัฒนาศักยภาพนิสิต
6	อ.ชญญา ชัยวงศ์โรจน์.	หัวหน้าหน่วยวิจัยและพัฒนา
7	อ.ปิลันลน์ ปุณญประภา.	หัวหน้าหน่วยบริหารวิชาการ
8	อ.จารุวัส หนูทอง.	หัวหน้าหน่วยบริหารสื่อ
9	อ.ชัชฎา.อัครศรีวร นากาโอะคะ	หัวหน้าหน่วยบริการวิชาการ
10	อ.สิทธิชัย วรโชติกำจร	หัวหน้าหน่วยบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศ
11	ผศ.สามมิติ สุขบรรจง	อาจารย์
12	ผศ.กฤษนัท แสนทวี	อาจารย์
13	อ.พิชัยวัฒน์ แสงประพาฬ	อาจารย์
14	อ.รินบุญ นุชน้อมบุญ	อาจารย์
15	อ.พัชราภรณ์ วรโชติกำจร	อาจารย์
16	อ.มล.อุสุมา สุขสวัสดิ์	อาจารย์
17	อ.ฉัตรเมือง เผ่ามานะเจริญ	อาจารย์
18	อ.ยุคลวัชร ภัคดีจักริวุฒ์	อาจารย์
19	อ.ญาณวุฒิ เศวตธิติกุล.	อาจารย์

20	อ.กิตติศักดิ์ เขาวานานนท์	อาจารย์
21	อ.ไกรวิน วัฒนรัตน์	อาจารย์
22	อ.เอกลักษณ์ โภคทรัพย์ไพบูลย์	อาจารย์
23	อ.ปริญญ์ โสภา	อาจารย์
24	อ.ธิมาพร ธีญญเฉลิม	อาจารย์
25	อ.อธิป เตชะพงศธร	อาจารย์
26	อ.อภิรพีร์ เศรษฐรักษ์ ต้นเจริญวงศ์	อาจารย์
27	นณัฏฐนันท์ สูงค์ษา.ส.	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป งานพัฒนาศักยภาพนิสิตและวิจัย
28	นชุตีพร นุกุลวุฒิโสภาส.ส.	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป งานวิชาการ
29	นายสิทธิพัทธ์ ไหลท่อมทวีกุล	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป งานโสตทัศนูปกรณ์